

בענין הנחת תפילין בחול המועד

יעקב יוסף שכטר

ק"ק בית אברהם

הושענא רבה תשס"ט

יעקב כ"ץ, "תפילין של חול המועד – חילוקי-דעות ומחלוקות ציבוריות בהשפעת הקבלה," הלכה וקבלה (ירושלים, תשמ"ד), עמ' 102-24

תשובות אלו מצאתי מדודי הרב המובהק כה"ר יצחק קארו זלה"ה והעתק'

תשובות אלו מצאתי מדודי הרב המובהק כה"ר יצחק קארו זלה"ה והעתק'
פה אצל תשובותי

שאלה

יבמה שתפסה כל נכסי בעלה ואומרת שאינה רוצה להוציא הנכסים מידה עד שיחלוץ היבם ואז תעשה חשבון עמו ממה שהיא צריכה לגבות מהנכסים ההם בעד כתובתה עם התוספת והיבם אומר שאינו רוצה לחלוץ אלא ליבם ותובע מב"ד שיוציאו הנכסים מידה עד שיתברר הדין מה דינו אם יוציאו ב"ד הנכסים מיד האשה אם לאו ואת"ל שיוציאו מידה אם ישימו אותם ביד שלישי עד שיתברר הדין או אם יתנו הנכסים ביד היורשים:

תשובה זה הדין תלוי בדין איסור והיתר והוא אם מצות יבום קודמת למצות חליצה או אם מצות חליצה קודמת למצות יבום שאם מצות יבום קודמת יוציאו הנכסים מידה אחר שלא הגיע זמן גביית כתובתה ותוספת עד שתחלוץ שדבר פשוט הוא בעל חוב שלא הגיע זמנו לגבות ותפס מנכסי הלוח יוציאו מידו שכל עוד שלא הגיע זמנו לגבות אינו חייב לו כלום וכ"ש אשת איש שתפסה כתובה והתוספת קודם שתתאלמ' או תתגרש שיוציאו מידה לפי שלא הגיע זמנה לגבות ואולי לעולי לא יגיע שאולי תמות בחיי בעלה וכן היבמה שתפסה בחיי היבם ואם כן נאמר דאליבא דמאן דאמר שמצות יבום קודם יוציאו הנכסים מידה וגם יתנום ביד היורשים ואם כן צריך שנדע אם הלכה כמא' דאמר מצות יבום קודם למצות חליצה או מצות חליצה קודמת למצות יבום ולפי דעתי דהלכה כמא' דאמר מצות יבום קודמת בראיות רבות הראיה הראשונה למצות יבום קודמת למצות חליצה היא שאחר שהיא מחלוקת בין התנאים והאמוראים והפוסקים אם מצות יבום קודם למצות חליצה ולא אפסיקא הלכתא כאחד מהם וראינו חכמי הקבלה שסברתם שמצות יבום קודם למצות חליצה א"כ ראוי לפסוק הלכה כהם והשכל גוזר כן שאם חכמי הקבלה פסקו הלכה הפך פסק התלמוד יפסוק הדין כתלמוד ערוך שבידנו אבל אחר שלא נפסקה הלכה בתלמוד וגם כל הפוסקים לא פסקו הלכה כמי אלא איש לדרכו פנו ויש הכרעה בקבלה כאח' מהם ההכרעה היא לחכמי הקבלה וכן מקובלני מרבתי וראיה שהרי בחול המועד יש מחלו' אם ננית תפילין אם לא ולא אפסיקא הלכה כמי ואחר שמצאו חכמי ספרד במדרש הזוהר שמצות תפילין אינה נוהגת בח"ה ושאסור להניחם לא הניחום עוד בח"ה ועוד שבכל ספרד נוהגים בכל הדינים ובכל ענייני איסור והיתר כסברת הרא"ש והוא היה מניחם ומכרך עליהם ומשעה שמצאו המאמר ההוא לא הניחום עוד כל החכמים וכל הקהלות אין גם אחד וכ"ש בדבר דלא אפסיקא הלכתא אלא זה אומר בכה וזה אומר בכה שנכריע כחכמי הקבלה וראיה שחכמי הקבלה סברת' שמצו' יבום קודם למצות חליצה שכתבו שמצות היבום תועלת גדולה לנפש המת כי תגדל הנאת הנפש כשהיא מתגלגלת כמי שהוא קרובה למשפחה יותר לפי שיש לו שייכות גדול עמו וטעם החליצה כי כשאין היבם רוצה ליבם נחשב לו לאכזריו' שהרי אינו רוצה לתועלת נפש אחיו והראוי בזה שתחלוץ לו היבמה נעלו מעל רגלו לסימן ורמז שהוא מסתלק ונשמט מן האחזה וזהו לשון החליצה נעלו מלשון חלץ מהם ולשון נעלו לשון שהו' נועל דלת בפני נפש אחיו המת ואמר מעל רגלו לפי

קרבן העדה ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קמן פני משה יא 21

היינו כדפרישתי במתני' : ח'ל ר' יוסי א"כ שאם אין ללבלר לאטל מותר לעשות מלאכתו אחת מתוך כל המלאכות בחול המועד שרוב אומנים עושים כדי פרנסתם : למטה שעברה - שכבר הלכה לו ואם לא יכתוב ויסוד וי"ל דבר האבד דשרי : או שאין לו מה יאכל - למה הוא שומע

והיינו כדפרישתי במתני' : ח'ל ר' יוסי א"כ שאם אין ללבלר לאטל מותר לעשות מלאכתו אחת מתוך כל המלאכות בחול המועד שרוב אומנים עושים כדי פרנסתם : למטה שעברה - שכבר הלכה לו ואם לא יכתוב ויסוד וי"ל דבר האבד דשרי : או שאין לו מה יאכל - למה הוא שומע

מסדר הש"ס

אי שאין לו מה יאכל ללבלר אמר לו ר' יוסי אם אומר את בן נמצאתה מתיר את האומנות במועד אלא אם אינו מאמינו למלואה שעברה או שאין לו מה יאכל למלואה הבאה (א) חר בר נש אוכד תפילין במועדא אתא לגבי ר' הננאל ושלחה לגבי ר' אבא בר נתן א"ל הב לי תפילך וזיל כתוב לך א"ל רב ר' אייל כתוב ליה מתניתא פליגא על רב כותב הוא אדם תפילין ומוזיה לעצמו הא לאחר לא פתח לה ככותב להניח וטווה על ירכיבו תבלת לציצתו ר' יהודה בשם שמואל ר' אבהו בשם ר"י טווה ואפילו כפלך רב אמר טווה כפלך בין לו בין לאחר מתניתא פליגא על רב וטווה על ירכיבו תבלת לציצתו הא לאחר לא פתח לה בטווה להניח :

היינו כדפרישתי במתני' : ח'ל ר' יוסי א"כ שאם אין ללבלר לאטל מותר לעשות מלאכתו אחת מתוך כל המלאכות בחול המועד שרוב אומנים עושים כדי פרנסתם : למטה שעברה - שכבר הלכה לו ואם לא יכתוב ויסוד וי"ל דבר האבד דשרי : או שאין לו מה יאכל - למה הוא שומע

היינו כדפרישתי במתני' : ח'ל ר' יוסי א"כ שאם אין ללבלר לאטל מותר לעשות מלאכתו אחת מתוך כל המלאכות בחול המועד שרוב אומנים עושים כדי פרנסתם : למטה שעברה - שכבר הלכה לו ואם לא יכתוב ויסוד וי"ל דבר האבד דשרי : או שאין לו מה יאכל - למה הוא שומע

מימים ולא כל ימים פרט לשבתות וימים טובים ותלכתא (א) אסור להניח תפילין בשבתות ובימים טובים דכתבי ושמת את החקה הזאת למועדה וכו'. ואסור להניח תפילין בחולו של מועד. לגאון (א). השקה כאב דגלח עתיקא הוא נתחייב כחפילין וכן מנהג כשתי ישיבות ובחול המועד אין מניחין כשבת ויום טוב. סר רב ששנא גאון זיל י"א. והשקה כאב גושו כחור להניח תפילין והא כבר אמרינן אבל מותר

811 א
ה'תק"א י"א
ס'ת"ר י"א

בית הבריה ודף י"ח ע"ב וי"ט ע"א שהוא עומד לקרות בו במעמד כל ישראל (א) ולהעתיק ולהגיה ממנו ספר תורה למלך (ב). ר' יהודה מתיר לכתוב לעצמו ספרים (ג) תפילין ומוזות. ויש מי שמוכיח (ד) מכאן שמניחין תפילין בחולו של מועד ואינו קרוי אות ביום טוב. שאם לא כן איך הותרה עשייתן במועד. וכן שמענו שנוהגין בצרפת. אבל בספרד נהגו שלא להניח (ה). הואיל ורוב המלאכות נאסרו בו. וכן שיש בהם קרבן יום טוב. ר"ל קרבן מוסף. הרי הוא אות. ולא הותרה עשייתו במשנה זו אלא כדי להניח לאחר המועד (ו). וכגון שגודמן לו עכשו מי שמלמדו ולא יודמן לו אחר הרגל. ומכל מקום יראה שאף לשה זו מכל מקום אין איסור בהנחתם (ז). שהרי חולו של מועד אין בו איסור הוצאה ומשואי (ח) וטלול (ט). אלא שלדעתם אין מברכין בהנחתם. וכן שמענו על קצת רבני צרפת מן המובהקים שבאחרוניהם שנוהגין להניחם בלא ברכה (י). וכן הדברים נראין. וכן כתבו גדולי המפרשים בתשובת שאלה. ושם כתבו שביום טוב אחרון של ימים אחרונים אין ראוי להניחם כלל (יא) אבל בפורים מניחין אותם. ובתשעה באב כתבו בה מי שערב לו לעשות כן יעשה. אבל אני לא הנחתים מעולם.

מ"א י"א
ס'ת"ר י"א
מ"א י"א

תרצ) ולענין הנחת תפילין בחולו של מועד ששאלת מה דעתי אני סובר שאין מניחין שגם הם אות שהרי חולו של מועד אסור בכל מלאכה שאינה מלאכה האבד ומלאכה דאורייתא היא במועד דכולהו תנאי מייתו לה מקרא בחגיגה (פ"ב דף י"ח) וכן מוכיח גם כן בשילהי שמעתא דפרק קמא דעבודה זרה (דף כ"א ב') וכן דעת רבותינו בעלי התוספות וכן דעת הראב"ד ז"ל אף על פי שהתירו לכתוב אותם לעצמו בחולו של מועד וכן אנו נוהגין.

ה'תק"א י"א
ס'ת"ר י"א

מדינת ישראל
 משרד המשפטים
 תל אביב

מדינת ישראל
 משרד המשפטים
 תל אביב

נמורה וכן משמע מדייק לעיל הא והיא היתה חלק והכי אשכחן פרק כמה מליקון
 דסקינת החמה ר"ל לילה: לעיל ארש לבשיות וי"ט משפך היה הר"ן בחול המועד מן
 מחול דלא סו חיה לוח כיון דמחוייבא שרי בעשיית מלאכה דקראי בש"ק דמגינה
 למאכלת רמה כדפי' רחא ומחוייב לה להניח כיון דהיינו כמלכות י"ט לגבי אסור
 חזק וחזק כשה וקרינתא לוח קרינתא ביה ואסור להניח וי"ט כהני רחיה משנה בתרא
 דמ"ק טהב ארש חלקי לעלמי' וליהא למליש ועוד רחיה מן היחשמי רפ"ק ח' בר ט"ג
 אביד ליה חלקי בחולא דמועדא אהא לגביה דרב ("מגולל") שלחה לרבה בר בר חנה
 אמר ליה זיל כתוב ליה (ה) ("והב") ("לא הב") ליה דרך וקאמר מהני' פליגא עליה דרב
 טהב ארש חלקי ומחוייב לעלמי' הא לאחד לא פטר ליה כתיבה להניח פירוש לאחד המועד
 ויש לחות דלגיבא דר' יהודה דחיה ליה ר"ס המולא שבה זמן חלקי והכי אית ליה לר'
 מיר ומיהא ארש נראה דא"כ לרבך לומר דלאה שבת זמן חלקי ודך יתכן לומר דרב
 יבבור דלא ככולהו אמוראי דהבא דס"ל שבת וי"ט לאו זמא ובס' א השולת אמריק עבר
 שבת חלקי לפני רבו יאל לחיות וא"כ ה"א ארש דגמר לה לה דמסור וי"ט לאו זמן חלקי
 מי שמהו מ"ט שהימן נרמא ולכן שיש סמורות [הגבן ע"כ שבת וי"ט לאו זמן חלקי
 והא מ"ט שהימן נרמא ולכן שיש סמורות] הלכך נראה רחיה נמורה מן היחשמי
 דחול המועד חייב בהפלי' ר"י ובסמ"ק וכן בס"ה סי' ד"ש להניח בלא ברכה ומיהא מהר"ם
 היה מברך עליהם מהר"ם דירושלמי שהבאתי מלפני. אמר רבה בר בר חנה חייב ארש
 למשום הפסולו כל מהו ק"ו מין שלא היה בו אלא אכירה אחת אמרה שורה והיה על
 מנחו המיד שלא יסח דעיה ממש חלקי שיש בהן כשה אכירה לא כל שכן. ת"ר ידך
 זו שאלה שאל' וקשרהם והבחתם מה הכיפה בימין אף קדימה בימין וכוון דקשרה בימין

חיישין למה שאמרו כל זמן שאין בין עימד יהיו שמים: מ"ז [מנחות לו.] ת"ר הפליג מלמתי
 מברך עידין. (ע"ב) [ז] משנה שיתחיל להניח עד שיהיה צורחו ובראשו. כ"ד מהא
 הברכה עובר לעשייתה (ע"ב) [ח] היה חולק ללחך לרדך מיתון וכשנינו זמן מממש כהן ומברך
 [ט] ועד מתי מניחין. עד שהשקם החמה: [י] ר' יעקב אומר עד שהכלה עדין מן היום.
 וזכ"א עד זמן שיהי. [כ] ונודים חמקם לרבי יעקב שלא תלן ליכנס למרחק א' לביה הכסא
 ושקעה החמה שוב אין מניחין. א"ר"ג הלכה כר' יעקב. וארכא דאמרי אמר ר"ג אין הלכה כרבי
 יעקב: [ט"ז] [ע"ב] ר' ג' ושמרת את החקקה הזאת למועדה מימים ימינה ולא לילה.
 מימים ולא כל ימים [י] פרט לשבתות וי"ט "דרכי יוסף הגלילי הוא דאמר בפרק בא סימן (דף
 ע"א): ובס' בולד מברכין (דף מה): דבני מערבא מברכין כי מולקי הפוליהו (לשמור חקין).
 היה אר"ה שמברכין כשמסלקין אותן סמוך לשקיעת החמה (לשמור חקין) מסיים דיש משה
 בסילוקן כדדריש' הלא ושמרת את החקקה ימים ולא לילה [ט] ואמר הגאון הפולין ארש שקיעת
 החמה עובר בעשה. ואמר מני ביורבולמו' פ' היה קרא' על מלאה דבני מערבא דמברכין
 לשמור חקין כמ"ד בחוקה הפולין הכתוב מדבר. אבל למ"ד בחוקה הפסח הכתוב מדבר לא
 הילכך הדינא אין לברך לשמור חקין הפולין כשמסלקין סמוך לשקיעת החמה. [א] דמסקין
 לילה זמן הפולין הוא (ב) אלא שאין מורין כן. ושמרת את החקקה בחוקה הפסח הכתוב מדבר
 ולאפולו כשמסלקין בע"ט סמוך לשקיעת החמה [ט] אין לברך לברך. דהא דשבת לאו זמן הפולין
 הוא לאו משמרת את החקקה [מסקין] [ע] אלא משהיה לך לילה. ר"ע אומר לא לאמר חקק
 זמא אלא לעינין פסח בלבד. קסבר ר"ע לילה זמן הפולין הוא אבל שבתות וי"ט לאו זמן הפולין
 הוא ונפקא ליה מהאי קרא' והיה לך לילה. [ט] ר"ע אומר יוכל ימח ארש הפולין בשבתות
 וי"ט ה"ל והיה לך לילה [ט] ילא שבתות וי"ט שאן עומן ארש. לא משום דאסורי בעשיית
 מלאכה [ק] דאף בחול המועד דשרי מדארייתא איכא ארש בפרש דאסור באכילה חמין. ובסיסת
 דחייב בבישה. ומיהו בפרק בתרא דמו"ק (דף ע"ב) משמע דבחול המועד חייב בהפלי' דמיא
 טהב הפולין לעלמי' ולאחרים בעושה דברי ר"מ. רבי יהודה אומר מעשים ומכיר את שט'
 וחזרו וטובה לעלמי'. [ר] וזו משם לאחר המועד מה לי לעלמי' מה לי לאחרים. מיהו אפשר
 דר"מ ור' יהודה לטעמייהו דאית להו שבת זמן הפולין הוא בפרק בתרא דעירובין (דף ט"ז):
 [ש] ועוד רחיה מירושלמי [ח] דפ' בתרא דמועד קטן חד נגרא' אבד הפולין [א] אלא לקמיה
 דרב חננאל ש"ח [ב] לקמיה דרבה בר בר חנה א"ל הב לי' הפליג וזיל כתוב לך. א"ל רב זיל
 כתוב ליה סי' בלא הגרמיה. מהני' פליגא על רב טהב ארש הפולין לעלמי' הא לאחר לא.
 [ג] פטר לא הכתוב פ' להניח עד לאחר המועד לעלמי' טהב במועד כדי שיהיו מומתים
 לו להניח לאחר המועד מיד [ר] אבל לאחרים לא. אבל להניח במועד אף לאחר שרי ואין
 לחובה ולומר דרב סבר דשבת זמן הפולין הוא. דהא טלי אמוראי סברי דשבת לאו [ח] זמן
 הפולין הוא. הילכך מתברר לפרש גמרא דיהו דלא פליג אירושלמי ונפרש "ט דומיא דשבתות
 דאית שלהם הוא שצירה שבת מעשיית מלאכה. ובספרי העינים של רבי הברלמוני ז"ל ראיתי
 כמובן [ו] ובפירושא לעלמי' בלא ארש להניח הפולין בשבתות וי"ט דהכיב ושמרת את החקקה
 הזאת ואסור להניח הפולין בחול המועד. ושמרת פטור מן הפולין והלית [ו] דהכיב
 והאיתם איתו פרט לסומא ע"כ. (ע"ד) ואין ל"ל לסמוך על האי פירושא משום דק"ל הלכה
 כר"ע מחזירו ויהיו מניחין ושמרת את החקקה בחוקה הפסח. ובשבתות וי"ט נפקא ליה מן והיה
 כל ימים פרט לשבתות וי"ט לדוידה והיא חול המועד בכלל י"ט כיון שקרוי מקרא קודש. אבל
 לר"ע דנפקא ליה שבתות וי"ט משהיה לך לילה [ט] אין זה בכלל כדפירשתי לעיל. [ר] וגם מה
 שכבה הגאון שטומא פטור מההפולין הוא ליהא. דוראיתם ארש בלית הוא דבהיה וכן
 שמיחין הפולין בחמה בלא ברכה (ע"ד) ואגביר לא הפסיד: זו גרסתינו בס"ק ד"ט (דף
 סו.) (ע"ד) היה בא בדרך והפולין בראשו וקודש עליו היום ממש וזו עליהן עד שנגיע לבית
 ואי איכא ביה הסמוך לחמה ומנעורא לכו בניהו מנח להו הכי. (מנחות דף לו:) א"ר אלעזר

פרק ארבעה עשר

סימן לא

פרסי רמזי דינים המבוארים בזה הסימן
 [א] שבת ויום טוב לאו זמן הפולין הן [ב] דרך חול המועד:

- א (א) שבת ויום טוב לאו זמן הפולין הן:
- ב (ב) וחולו של מועד יש מסתפקין בו אם הוא זמן הפולין ומניחין אותו בלא ברכה. ואדוני אבי הרא"ש ז"ל היה מניחין ומברך עליהן:

פולין

לא א שבת ויום טוב לאו זמן הפולין הן. פשוט בסוף פרק הקומץ (ט:):

ב וחולו של מועד יש מסתפקין בו וכו'. התוספות בסוף פרק הקומץ (ט: ד"ה י"א) כתבו אהא דלמריקן ילאו שבתות וימים טובים שהם עלמס קריים אוח לאו משום דאסורי בעשיית מלאכה דאפילו חול המועד דשרי בעשיית מלאכה איכא אוח נפסח דאסור באכילה חמין ובסוכות דחייב בסוכה ומיהו בפרק בתרא דמועד קטן (ע"ב) משמע דחולו של מועד חייב בהפליג ומיהו לאו רחיה היא דהנך

מנאי לטעמייהו דאית להו שבת זמן הפולין הוא ואח"כ הדיאו רחיה מירושלמי (מו"ק פ"ג ה"ד) דחול המועד חייב בהפליג והרא"ש (הל' הפולין סי' טו) כתב כל זה וכתב הילכך מסתברא לפרש גמרא דלין דלא פליגא אירושלמי ונפרש ימים טובים דומיא דשבתות דאוח שלהן שמירת שבת מעשיית מלאכה וכתב עוד שצפסר העמים כתוב בשם גאון שאסור להניח הפולין בחול המועד והרא"ש דחה דבריו ואח"כ כתב יש שמיחין הפולין בלא ברכה והמברך לא הפסיד ע"כ והמרדכי (הל' הפולין יג.) כתב בשם ר"י דנראה רחיה גמורה מן הירושלמי דחול המועד חייב בהפליג וכתב עוד ובסמ"ק (סי' קנ"ד) וכן צפסר התרומה פירשו דיש להניח בלא ברכה ומיהו מהר"ם היה מברך עליהם מהיהא דירושלמי שהבאתי עכ"ל והרשב"א כתב בשמורה (ח"א סי' תרל, וצמחוסות סי' רלו) שאין מניחין הפולין בחול המועד וכן דעת התוספות והראשונים ז"ל וכן אנו נוהגים עכ"ל:

ביאור הנ"א

כבר נתבאר והרהיבם לא כי אלא לטוהרו ודף מה חולק רש"י כ"ל : סעי' ה' יש מי כו'. דלא ליהוה הרי קולי דסחרי אהדרי ועמ' ריש ברכות ד"ה תלויהו. ה"ת קשיא כו' וכה"ש בעירובין ז' א' :

ס"י לא א' אסור. לשון ההגבר ומדברי מדרש העולם הוא כה"ש כס"ב וכ"כ הרא"ש בהלכות קטנות בשם ספר העתים אבל הרמב"ם והעור לא כי אסור אלא לאו זמן הפילין הן וכחש"ל ס"י כ"ש דלחן אסור לדעת העור ועיי' ס"י ש"א ס"ז :

מ"אני כו'. כ"ש וכ"ל : סעי' ב' בחול המועד כו'. ר"ל כחש' וכו' כ"כ בהלכות גדולות וספר העתים בשם הגאון וכ"כ מ"ח נ"א ג' : וי"א כו'. כ"ש כה"ש י"ש א' ד"ו להנ"ל : לאחר המועד ה"ל לעלות מ"ל לאתרים חבל חן רחוק חזק כלל דר"ח ר"י לעמיתיהו דלית לכו כפ' כה"ש דעירובין דשנת יו"ט והן הפילין הן וכ"ש כה"ש שם וכן הרא"ש כה"ש דהם רחוקים ז' וכן ת"ס' דמנחה ל"ו כ' ד"ה ינאלו כו' וע' ה"ס' דה"ק י"ש א' ד"ה ר' יוסי כו' ובעירובין ל"ו א' ד"ה ימים ויירושלמי שכתב' ה"ס' כה"ש שם וע"ס ח"ן רחוק כלל דש' אליבא דה"ד שנת זמן הפילין כדקאמר שם התניחין פ"ג' ע"ה דרכ' כה"ש דה"ס הפילין כו' לעלותו ופריק שם התניחין אליבא דרב' יתתניחין רב' יחזיק הוא דקאמר כה"כ כו' דש"ל שנת יו"ט ז"ת הן וע' ל"ו שם כסוגיה דשם וח"ן לדע"ס ז' עיקר כלל דהה' כה"ש בעירובין שם השמעות ק"ה כסוגיה דספ"ק דכ"ה גבי משלחין כלים בין חפורין כו' וקאמר לאתויי הפילין כו' ע"ש ליהא ד"ס' כה"ש דעירובין דכ"ה כ"ה הפורש להדיא כה"ש א"ש ש"ן א"ן לנדר המועד וכן ל"ל כה"ש ה"ל י"א חן השמעות כלל כסוגיה ה"ל ע"ש :

(יירושלמי, ע"ג) Geruzim

ג. מעשה בתפילין בחול-המועד

ג-ד, ד, א; דק"א ד, ד-ה, א

ויהי אחרי כן שכר הרב מוה"ר ג' בשבילו אי' כפ"ל שיתפרנס שם ושם קנה שלימות רב. כי בנה לעצמו בית התבודדות² ביער ושם היה מתפלל ולמד כל הימים לרבות הלילות כל השבוע רק משבת לשבת בא לביתו ושם היה לו ג"כ בגדי לבן לשבת. והי' לו ג"כ בית המרחץ ובית הטבילה. ואשתו היתה עסוקה בפרנסה וה' שלח לה ברכה והצלח' במעשה ידי' והיו מכניסין אורחים להאכילם ולהשקותם בכבוד גדול. וכשב' איזה אורח אזי היא שולחת אחריה ודוא בא ומשמש לפניהם. ולא ידעו ממנו דבר והנה דרכו הי' כשבא לעיר⁴ על ר"ה⁵ הי' בעיר כל החדש פעם א' בחה"מ סוכות⁶ וראה הרב מוה"ר ג' שאינו מניח תפילין ודרכו הי' להתפלל בכותל מזרח דווק'⁷ וישאלהו מדוע אינך מניח תפילין היום⁸. והשיב כי ראיתי בספרי טייץ⁹ שכל מי שמניח תפילין בחה"מ¹⁰ חייב מיתה¹⁰ ויקצוף הרב מאד על זה. כי הוא מורה ובא מספרי אשכנז. ויוכל להיות מזה¹¹ מי יודע מה שיהי'. והלך עמו להרב דקה"ל¹² שיאמר לו דברי מוסר כי הי' מחזק בעיניהם לירא שמים אלא שאין בור ירא חטא¹³. והרב היה איש צדיק גדול מאד. ויהי כשבאו לבית הרב נשק ר"ג את המזחה והבעש"ט הניח ידו על המזחה ולא נשקה. וירגז הרב מוה"ר ג' עליו גם על זה. וכשנכנסו לבית הרב הסיר הבעש"ט את המסדה¹⁴ וראה הרב אור גדול וקם לפניו. ואז השיב המסדה על פניו וישב הרב וכן עשה כמה פעמים: ונתבהל הרב מאד כי לא ידע מה הוא שנרמה לו לאדם קדוש ופעמי' שדוא אדם פחות¹⁵, וכשהקביל¹⁶ מוה"ר ג' לפניו עבור התפילין והמזחה¹⁷ לקח את הבעש"ט בסתר¹⁸ ואמר לו הרב גזרני עליך שתגלה לי האמת¹⁹, והוכרח לגלות לו אבל הבעש"ט חזר וגזר עליו שגם הוא לא יגלה מזה כלל. ויהי בבואם לחוץ ויאמר הרב אל מוה"ר ג' אני דוכרתי אותו בתוכח', לדעתי לא יעש' דבר חוץ לשיט²⁰ כי הו' עושה לפי תומו. וילך הרב ויקח את המזחה ויראו אותה שדיא פסולה: